

**БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПО ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ**

**Кръгла маса „Норми за проектиране-безопасна
инфраструктура” 20 февруари 2013г., гр. София**

**ПАСПОРТИЗАЦИЯ НА ПЪТНИТЕ
ПРИНАДЛЕЖНОСТИ - ПЪТНИ ЗНАЦИ,
МАРКИРОВКА И ДРУГИ**

инж.Петко Табаков

Експерт по организация и безопасност на движението

ПАСПОРТИЗАЦИЯ НА ПЪТНИТЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ - ПЪТНИ ЗНАЦИ, МАРКИРОВКА И ДРУГИ

Какви са пътните принадлежности:

Съгласно 1 т.4 от Допълнителните разпоредби на Закона за пътищата - базите за поддържане на републиканските пътища; пътните знаци; пътната маркировка; светофарните уредби; автономните телефонни колонки; крайпътните насаждения; аварийните площадки; крайпътните чешми и площадките за краткотраен отдих; енергозахранващите и осветителните съоръжения заедно с прилежащите им терени; предпазните огради, направляващите стълбчета, снегозащитните съоръжения; защитните огради и другите технически средства за организация и регулиране на движението.

Предмет на доклада :

Пътните знаци, пътната маркировка, светофарните уредби, крайпътните насаждения и пътнoограничителните системи. При останалите измененията по време на експлоатацията не са съществени.

Цел на паспортизирането на принадлежностите:

Да има постоянна информация по време на експлоатацията за тяхното местоположение, физически характеристики и техните промени в течение на времето. Тази информация може да бъде графична или таблична или и двете заедно.

3

а какво ще служи информацията:

Ще служи на администрациите, стопанисващи пътищата и улиците - Агенция "Пътна инфраструктура" и общините, ще се засили отговорността им за своевременното реагиране при унищожаване, повреди или необходимост от промени на принадлежностите. За всяко действие по тях ще има информация за вида на действието и точното време на извършването му. Тя ще се предоставя при поискване и на съдебната система за решаването на административни и наказателни казуси.

Състояние на паспортизацията на принадлежностите:

У нас няма нормативен документ за паспортизиране на принадлежностите на пътищата и улиците.

Има добри намерения за паспортизиране на някои от тях, най-често пътни знаци.

Община Варна в наредба за организацията на движението се предвижда паспортизация на пътната маркировка, пътните знаци и светофарните уредби

Община Сливен в програмата през 2013 г. е предвидено възлагането на паспортизация на пътните знаци

Община Пловдив в програмата за управление е предвидено създаване на регистър за поставяне и премахване на пътни знаци.

Община Бургас по данни от медиите има регистър на насажденията. За нито един регистър или паспортизация обаче, няма подробна информация за съдържащата се информация и за правилата за воденето им.

1.ПАСПОРТИЗИРАНЕ НА ПЪТНИТЕ ЗНАЦИ И МАРКИРОВКАТА

По пътищата - в частта за организация на движението на проектите пътните знаци се отбелязват с километрично местоположение, формата и вида. Дава се и променливата информация - разстояние, символ, текст и др.подобни. Типоразмерът и светотехническите качества на повърхността на знаците се отбелязват отделно - в обяснителната записка или количествената сметка. Начинът за закрепване - стълбче, фундамент, вертикално и хоризонтално отстояние от настилката, се дават в типов детайл.

В урбанизираните територии - за изготвянето на регистър на пътните знаци и пътната маркировка е необходимо да има проект на съответната улица за организация на движението, съобразен с изискванията на Генералния план за организация и безопасност на движението.

Пътните знаци и пътната маркировка трябва да са в пълно съответствие, поради което паспортизацията чрез регистър трябва да е графична (цифров чертеж) и таблична (Ексел). Разпечатка от актуалното състояние на регистъра може да служи за съставяне на задание към поддържащата фирма за възстановяване или промяна.

Графичната част на регистъра трябва да бъде екзекутивния чертеж, по който са поставени пътните знаци и пътната маркировка. Там се намира функционалната информация за тях. В табличната част на регистъра може да се даде и функционалната информация и технологичната. Технологичната информация се състои от данни за стълба/стълбовете - материал, размери, покритие, фундамент, данни за извършен контрол на закрепването, заварките, болтовете и материала като цяло. Могат да се прилагат и снимки на пътеуказателните знаци. В табличната част за пътната маркировка технологичната информация се състои от данни за количествата, вида на материала, измерена дебелина, дата и час на изпълнение/подновяване.

2. ПАСПОРТИЗИРАНЕ НА СВЕТОФАРНИТЕ УРЕДБИ

В графичната част на регистъра се съдържа функционалната информация - транспортното натоварване, междинните времена за безопасност, блокировките срещу едновременно подаване на разрешителен сигнал, разположението и видовете светофари, фазите на регулиране, циклограми на сигналите, продължителности на сигналите при основните и при резервната програма.

Технологичната информация също е графична - трасета на тръбната мрежа за кабелите, местата и конструкцията на шахтите, типа на хранващите кабели, конструкцията и заземяванията на стълбовете за светофарите, кабелите към светофарите.

3. ПАСПОРТИЗИРАНЕ НА ПЪТНО-ОГРАНИЧИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ

Пътно-ограничителните системи са предпазните огради за превозни средства и парапетите за пешеходци. Основа за паспортизирането им трябва да бъде ексекутивния проект.

В графичната част на регистъра се дава функционалната информация за предпазните огради - разположение в ситуация с означени начало и край, местата на буферите и преходните елементи, степента на опасността, поради която е поставена оградата, степента на задържане и зоните на действие.

В табличната част на регистъра могат да се отразяват данни за извършен контрол на състоянието на елементите на ограничителните системи, както и измененията във функционалната информация.

Добрите намерения и липсата на всякакъв опит ще доведат до създаване на паспортизации и регистри с недостатъчна или с излишна информация. В тази връзка е дошло време да се създаде методики (правила, инструкции) на МРРБ за създаване на регистри на пътните принадлежности на улиците и пътищата. В тях трябва да се определи вида и обема на информацията, правилата за изменението на информацията, както и за нейното ползване. Опитът от тяхното прилагане трябва да се документира, за да се използва за усъвършенстването им.

Създаването на регистри за пътните знаци, маркировката и пътно-ограничителните системи по републиканските пътища може да стане относително бързо, особено ако се използват възможностите на профилографа DINATEST в системата на Агенция "Пътна инфраструктура".

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

инж.Петко Табаков- Паспортизация на пътните принадлежности - пътни знаци, маркировка и други. Кръгла маса „Норми за проектиране- безопасна инфраструктура“ 20 февруари 2013г., гр. София